

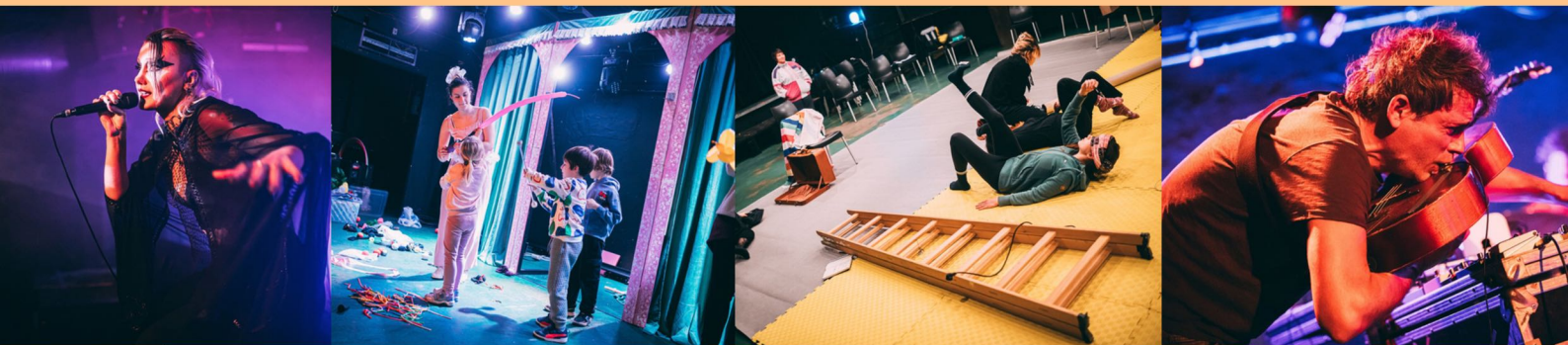
UDRUŽENJE ZA RAZVOJ KULTURE "URK"

IZVJEŠTAJ O RADU ZA 2025. GODINU
TRNJANSKA STRUGA 34, 10000 ZAGREB

O Udruženju za razvoj kulture „URK“

Udruženje za razvoj kulture „URK“, osnovano **1995.** godine, jedna je od najaktivnijih i najstarijih udruga u Hrvatskoj na području kulture mladih i alternativne kulture. Misija organizacije je realizacija raznovrsnih umjetničkih programa, poticanje razvoja i vidljivosti alternativne, nezavisne i neinstitucionalne kulture, uključivanje mladih u kulturne i civilne inicijative, razvijanje novih modela kulturnog djelovanja izvan okvira postojećih institucija te poboljšanje statusa kulture u društvu općenito. Aktivnosti organizacije su fokusirane najviše na vođenje **kluba Močvara** (od 1999.) i **mnogobrojne kulturne programe** koji se u njemu odvijaju, **neformalnu edukaciju** i organizaciju **Human Rights Film Festivala** (od 2002.).

O organizaciji i njenom djelovanju u 2025. godini

U 2025. godini organizacija je djelovala kao stabilan tim od deset zaposlenih osoba koje obavljaju poslove promocije, administracije, tehničke realizacije programa, koordinacije i bukiranja programa, vođenja kluba Močvara, koordinacije volontera... Također, pored zaposlenih osoba, organizacija je redovito surađivala s brojnim vanjskim honorarnim suradnicima koji asistiraju u realizaciji programa i rade kao osoblje kluba Močvara na različitim zadacima.

Inzistiranjem na konceptu programske raznolikosti, autentičnošću pojedinih programa, kao i stalnom otvorenosti prema novim programima i suradnicima uspjeli smo i u ovoj godini generirati novu mladu publiku. Rad organizacije je izuzetno vidljiv u javnosti, putem stalne prisutnosti na društvenim mrežama i medijima, koji prate sve naše aktivnosti. Tako je programe URK-ovog kluba Močvara u 2025. godini posjetilo preko 40.000 ljudi, a Human Rights Film Festivala oko 4.500.

URK je i u 2025. godini nastavio s programskim suradnjama od kojih bi izdvojili suradnju s udrugom Cirkorama i festivalom Cirkobalkana, te udruge Kurziv i Udruga za nezavisnu medijsku kulturu koje su proslavile svoje 20. rođendane u klubu Močvara, dugogodišnju suradnju s Mrežom Antifašistkinja grada Zagreba na Trnjanskim kresovima, House of Flamingo, Tricycle Trauma i mnogim drugima.

Struktura financiranja organizacije se sastoji od donacija i vlastitih prihoda (prodaja ulaznica i ugostiteljska djelatnost na programima kluba Močvara).

U 2025. godini 10 donatora je podržalo URK i njegove aktivnosti od kojih bi kao značajnije istaknuli Kreativnu Europu, Ministarstvo kulture RH, Grad Zagreb, Ministarstvo znanosti i obrazovanja i Nacionalnu zakladu za razvoj civilnoga društva. Kao član (Mreža mladih Hrvatske) i suosnivač različitih mreža i organizacija (Savez udruga Operacija grad, Savez udruga Klubtura, Udruga koncertnih promotora Promo) te potpunim svojim djelovanjem, URK je utjecajan ne samo kao organizator kvalitetnih kulturnih događanja, nego i kao važna udruga nezavisne kulture u širem smislu. Osim nacionalnih, URK je također član nekoliko međunarodnih mreža uključujući Trans Europe Halles i Liveurope (klub Močvara je jedini hrvatski član mreže) te su naši zaposlenici redovito sudjelovali u aktivnostima i konferencijama spomenutih mreža tijekom 2025. godine.

Programi organizacije u 2025. godini

Dvije glavne programske aktivnosti organizacije su vođenje kluba Močvara i organizacija Human Rights Film Festivala.

Klub Močvara

Klub Močvara osnovan je 1999. godine i specifičan je zbog svog raznovrsnog programa, pristupačnosti različitim vrstama urbane, alternativne publike, senzibilitetom za marginalizirane skupine te pionirske uloge u klupskom životu Zagreba i Hrvatske. Osnovni okvir programa mogao bi se svesti pod alternativnu i underground kulturu, međutim širina programa često izlazi van okvira usko definiranih kvalifikacija. Programska koncepcija kluba je podijeljena na tri odvojena, jasno definirana programska područja:

1. Organizacija kulturnih programa

2. Neformalna edukacija

3. Javne diskusije

1. Organizacija kulturnih programa

Kulturni program kluba sadrži nekoliko redovitih programa:

Književni program

Močvara već preko 20 godina posvećuje posebnu pažnju književnim programima – tribinama kojima pobuđuje interes za suvremenu, pa tako i najmlađu, još nedovoljno afirmiranu scenu hrvatske književnosti, te upoznaje i informira zainteresiranog i potencijalno zainteresiranog domaćeg čitatelja s najnovijom književnom proizvodnjom domaćih i stranih autora stvarajući senzibilitet publike, uglavnom mlađe, za suvremene književne teme.

Program tribine Književnost u Močvari, pod egidom „Rani radovi“, u 2025. godini nastavio je s fokusom na afirmaciji najmlađe generacije hrvatskih autora koji se putem ovoga programa afirmiraju i postavljaju u fokus kako publike, tako i nakladnika i urednika, te su u tom smislu primjetni već i značajni efekti – više je autora objavilo knjige ili dobilo ugovore za knjige te je ova donedavno posve zanemarena i "anonimna" generacija sve više u fokusu nakladnika, čemu je ova tribina zasigurno pridonijela. Sudionici su nakon ove tribine dobivali i druge pozive, a u tom kontekstu važna je posebno suradnja s međunarodnim festivalom "Književna karika" (ili "Lit link festival") – gdje autori čitaju pred publikom, ali i stranim urednicima, uz vrlo dobre reakcije. Voditelj programa Robert Perišić realizirao je jedanaest programa uz gostovanje preko dvadeset predstavnika najmlađe generacije hrvatske književnosti u 2025. godini, kao što su: Mateja Tutiš, Goran Glamuzina, Marta Kolega, Dunja Bahtijarević, Rea Kurtović, Mavro Matasovića, Petra Rosandić, Lucija Tunković, Mateja Jurčević, Gabrijela Rukelj Krašković, Monika Filipović, Ema Brkljača, Robert Aralica i drugi.

Filmski program

Neopterećen komercijalnim zahtjevima, Močvarin filmski program, pokrenut 1999. godine, vođen je isključivo prikazivanju sadržaja koji ispunjava potrebe nove filmske publike. Orijentiran je na tematsko i/ili izrazno zanimljive naslove koji nisu dostupni većini gledateljstva – na filmove koji nisu bili na repertoaru zagrebačkih (hrvatskih) Kinematografa, niti na programu nacionalne televizije (HTV-a) ili drugih privatnih televizijskih postaja. Ukratko, tijekom programa tendencija je prikazivati filmska djela (što različitijih vrsta i žanrova) koja razrađuju/propagiraju drugačije mogućnosti filmovanja od onih koje se privilegiraju u prevladavajućem / repertoarnom (populističnom, komercijalnom) programu. Naglasak je na suvremenom (modernom), ne-komercijalnom i umjetničkom (art) filmu.

Od 2017. pokrenut je nov, osvježen koncept programa koji se uspješno nadovezao na temelje u svoje vrijeme vrlo utjecajnog isključivo prikazivačkog programa te se sada film smjestio u Močvari na nov način, u interaktivnijem obliku, s atraktivnim gostima, temama koje spajaju film s drugim granama umjetnosti te kao i uvijek odličnim, pažljivo odabranim filmovima koje nije moguće bilo gdje vidjeti. U 2025. godini održano je deset programa na kojima su sudjelovali afirmirani filmski kritičari, glumci, redatelji i poznavatelji filmskih tokova. Voditeljica programa je Višnja Pentić, a od gostiju 2025. izdvajamo Ivana Ramljakai njegov film El Shatt – nacrt za utopiju.

Glazbeni program (koncerti, party-i)

Jedna od najvažnijih aktivnosti kluba Močvara je redovito organiziranje glazbenih događanja. U Močvari se koncerti odvijaju redovito, kroz cijeli tjedan i ravnopravno su zastupljeni strani i domaći glazbenici. Profil programa je alternativna glazba u širem kontekstu, kvalitetna glazba koja se razlikuje od sveprisutnog mainstreama, a koja obuhvaća različite suvremene glazbene stilove (punk, reggae, etno, ska, metal, avangarda, jazz, eksperimentalna i elektronska glazba,...). Kriteriji pri odabiru programa su originalnost, kvaliteta, autorski pristup, a podjednako su zastupljeni poznati i nepoznati glazbenici. Također, organiziramo i plesne programe koji predstavljaju pojedine glazbene žanrove, uglavnom iz široke lepeze elektronske glazbe i rocka.

U 2025. godini u Močvari je nastupilo preko 300 bendova i preko 50 dj-a iz preko 30 zemalja (Japan, Meksiko, Kolumbija, Portugal, Španjolska, Mađarska, Kanada, Sjeverna Makedonija, Francuska, Njemačka, Danska, Poljska, Italija, Austrija, Belgija, Bosna i Hercegovina, Slovačka, Finska, Grčka, Turska...) od kojih bi izdvojili koncert kultnog japanskog punk benda Shonen Knife, kultne američke crossover hardcore pankere D.R.I. te futuristički meksički bend Descartes a Kant.

U okviru glazbenog programa održavani su i tematski programi Jazz u Močvari – od 16 događanja izdvajamo The Necks (Australija), Vrelo zvuka (world music) – od 11 koncerata održanih u 2025. izdvojili bismo Sanam (Libanon), Indie emo naočale (indie rock) – od koncerata u 2025. izdvojili bismo američke indie/post/noise rockere Pile, Začarana Močvara (serija koncerata intimnijeg ugođaja) - od 9 koncerta izdvajamo francusku kantautoricu Sophiu Djebel Rose i koprivničkog kantautora Ivana Grobenskog, Podrži scenu (koncerti mladih bendova) - od 11 koncerata izdvajamo koncert u suradnji s Jedinstvenom vrtnom zabavom - Šteker (Zagreb) i Strano Tijelo (Zagreb).

Kazališni program

Od 1999. godine Močvara održava stalan kazališni program koji je postao neizostavan dio kazališnog života grada. Jednom do dva puta mjesečno ugošćujemo izvedbe nezavisnih kazališnih grupa i pojedinaca s naglaskom na moderni, nezavisni, alternativni, studentski kazališni izričaj. Voditelj projekta je kazališni redatelj Mario Kovač. U 2025. program je zadržao kontinuitet rada sa 13 događanja. U sklopu programa u 2025. izdvojili bismo nezavisnu predstavu Lojzekov san hrvatskog umjetnika Daria Bukovskog.

Izložbeni program

Galerija Močvara je projekt pokrenut 2001. godine s ciljem predstavljanja lokalnih i inozemnih vizualnih umjetnika u kontekstu klupskog prostora. Od 2008. godine Galerija je uvrštena na popis uvažениh institucija i izložbenih prostora u RH. U 2011. godini u suradnji s kustoskim timom Kontejner program ulazi u novu fazu te se posvećuje umjetnosti koja tematizira fenomen zvuka. Od 2019. kustoski tim čine Lovro Japundžić i Lea Vene. Galerija Močvara publici i umjetnicima omogućuje uvid u najkvalitetnije projekte suvremene svjetske umjetnosti performansa, a kroz produkcijski rad stimulira i podupire i domaće umjetnike u kreativnom radu. U 2025. godini održana su tri performansa od kojih izdvajamo gostovanje danske umjetnice Louis Schou-Hansen i performans TRAGEDIJA / TRAGEDY.

Sajam ploča i stripova

Revival interesa za gramofonske ploče i sve veća strip scena u Hrvatskoj stvorili su potrebu da Močvara pokrene 2009. godine specijalizirani sajam. Od tada svaka dva do tri mjeseca Močvara ugošćava vlasnike strip i vinil dućana, kao i nepoznate pojedince da u Močvari predstave bogat izbor izdanja za šaroliku publiku u širokom rasponu od 14 do 60 godina te da stvore prostor za razmjenu novih iskustava i druženje glazbenih i strip entuzijasta.

Program uključivanja lokalne zajednice

Nezavisno Trnje udružuje nastojanja URK-a, Pogona i KONTEJNER-a (partner od 2025.) u radu za i u suradnji s neposrednim susjedstvom i lokalnom zajednicom kvarta Trnje i Cvjetnog naselja, kao nastavak dugogodišnje zajedničke programske linije URK-a i Pogona. Uz kulturno-umjetničku vrijednost, programi promiču i zdrav način života za sve generacije – informativne i obrazovne šetnje, biciklističke ture, radionice rijetkih vještina usmjerene na ekološko osvješćivanje, te kazališni, plesni i radionički sadržaji koji uključuju i sudionike treće životne dobi (54+).

Ciljevi projekta su: povećati dostupnost kulturno-umjetničkih sadržaja u Trnju, uključiti stanovnike kvarta u aktivnosti nezavisne kulturne scene i suvremene umjetnosti, upoznati ih s radom prostora Pogona, KONTEJNER-a i Kluba Močvara, izgraditi publiku i dugoročnu suradnju, promicati kulturu i uključivost kao vrijednosti održivog razvoja te poticati međugeneracijsku solidarnost. Projekt je izravno vezan i uz suradnju s Mjesnim odborom Staro Trnje i drugim akterima kvartovske socijalizacije (Novi prostori kulture, SIP PUB), primjerice kroz zajedničke radionice istraživanja infrastrukture kvarta i njegovih potencijala.

2. Neformalna edukacija

Močvarni laboratorij

Močvarni laboratorij je produkcijsko-prezentacijska platforma pokrenuta 2004. godine koja mladima omogućuje kvalitetnije i sadržajno bogato provođenje slobodnog vremena kroz interdisciplinarni program neformalne edukacije u područjima koja nisu zastupljena u okviru postojećih struktura formalnog i neformalnog obrazovanja te koja potiču razvoj kreativnosti kod mladih generacija, osposobljavaju ih za samoobrazovanje, razvijaju samoinicijativnost, afirmiraju i podržavaju njihovo aktivno sudjelovanje u kulturnim programima.

U 2025. godini u klubu Močvara održale su se sljedeće radionice u sklopu Močvarnog laboratorija:

Radionica bukiranja DIY turneje (Močvara 25., 26., 29. 1.2025.)

Večer stvaralaštva srednjoškolaca: Klasična u Močvari (2.2.2025.)

Večer stvaralaštva srednjoškolaca: Lucijanka i VII. gimnazija u Močvari (5.3.2025.)

Večer stvaralaštva srednjoškolaca: ŠPUD, Škola suvremenog plesa Ane Maletić i X. gimnazija Ivan Supek u Močvari (1.4.2025.)

Jiu Jitsu radionica (5.5.2025.)

Večer stvaralaštva srednjoškolaca: ŠPUD i Klasična u Močvari (6.5.2025)

Močvarni Laboratorij: Zbližavanje s improvizacijom s Amy Denio (Kultur Shock) (22.7.2025.)

Halloween specijal: Zombi preobražaj (31.10.2025.)

“Cirkus. Doslovno.” predstava i radionica za djecu i roditelje (5.11.2025.)

Radionica bukiranja DIY turneje II. (8.,9. i 12.11. 2025.)

Tisak na tekstil s pečatima (10.11.2025.)

Osnove koreografske kompozicije (3.,10. i 14.12.)

Večer stvaralaštva srednjoškolaca: Klasična gimnazija i Gimnazija Lucijana Vranjanina (9.12.2025.)

Izrada retro nakita ili magnetića od kazeta (13.12.2025.)

Radionica izrade pernica i bilježnica od otpadne plastike, Radionica keramike (13.12.2025.)

Močvarni dnevni boravak

Projekt Močvarni dnevni boravak noviji je dnevni program Kluba Močvara čiji je naglasak na kulturno-edukativnim aktivnostima usmjerenim na lokalnu zajednicu. Cilj je kroz participativne aktivnosti u program kluba uključiti dio javnosti koji nije stalna publika kluba Močvara (djeca, obitelji, lokalna zajednica kvarta Trnje, umirovljenici i sl.) te kroz redoviti dnevni program publici predstaviti Močvaru kao kulturni i društveni centar, što je strana Kluba koju šira javnost često ignorira. U fokusu projekta i ove godine bila je tema održivosti – kako održivosti zdrave zajednice i kulturnog djelovanja, tako i ekološka održivost okoliša i urbanog područja.

Od događanja koja smo organizirali u 2025. izdvajamo:

18.09.2025. RADIONICA FINACIJSKE PISMENOSTI S TONIJE MİLUNOM

21.09.2025. MERIDIN JESENSKI SAJAM I BUVLJAK

04.-05.10.2025. KAMEN, ČVARA, PAPIR - FESTIVAL HOBIJA

3. Javne diskusije

Turbina – turbo tribina je program javnih događanja ostvarenih u obliku predavanja i, prije svega, interaktivnih razgovora o različitim temama vezanim uz subkulturu, alternativne svjetonazore, neobične hobije i slične „rubne“ oblike društveno aktivnog djelovanja. Do sada smo obradili izrazito širok dijapazon tema s gostima koji rijetko pronalaze javni prostor za iznošenje svojih ideja i stavova. Voditeljica "Turbine" je Lana Pukanić, koja vodi razgovore sa širokom lepezom gostiju, od poznatih umjetnika i kulturnih djelatnika do "anonimnih" predstavnika ranjivih društvenih skupina.

U 2025. godini održano je 8 tribina, od kojih bi istaknuli tribinu Furije, na kojoj su gošće Ana Brakus, Marija Skočibušić i Vedrana Bibić, uz moderatoricu Lanu Pukanić, odgovarale na pitanja kao što su: Kako raspetljati vezu feminističke ljutnje s pravdom i osvetom? Kako sve ljutnja funkcionira i što sve proizvodi? Kako je možemo što konstruktivnije koristiti, a kad je moramo samo pustiti da gori?

HUMAN RIGHTS FILM FESTIVAL (HRFF)

HRFF je manifestacija koju partnerski organiziraju Multimedijalni institut i Udruženje za razvoj kulture "URK". HRFF se svake godine održava početkom prosinca, povodom Dana ljudskih prava. HRFF je specifičan festival po tome što je s jedne strane tematski jasno fokusiran, dok je s filmske strane žanrovski raznovrstan. Festival pred sebe postavlja aktivnu ulogu u poticanju i populariziranju kritičkog pristupa problemima suvremenog - kako globalnog tako i lokalnog - okruženja. Na prijašnjim izdanjima smo se tako koncentrirali na teme ratnih zločina, prostorne pravde, javnosti ili pak zemlje i teritorija. Festival je organiziran kao široka platforma koja kroz različite aktivnosti uključuje niz udruga, inicijativa i pojedinaca aktivnih na promicanju ljudskih prava te smjera uspostavljanju stalnog prostora kritičkog javnog diskursa. Tako se pored filmskih projekcija festivalski program sastoji od niza događanja kao što su predavanja, okrugli stolovi, izložbe i koncerti.

Tijekom godina izgrađen je profil angažiranog festivala zavidne filmske kvalitete, a festival je danas prepoznatljiv po isticanju marginaliziranih, potisnutih, neizrečenih i nevidljivih perspektiva. U 2025. godini održano je 23. izdanje festivala 1.-7.12.2025. u kinu Kinoteka, Dokukinu KIC, i Kinu MaMa, s projekcijom 21 igrana, dokumentarna i inovativna filma iz cijelog svijeta uz naglasak na aktualnosti i kvaliteti sadržaja te 6 javnih tribina, dvije izložbe i dva koncerta u klubu Močvara.

